

XXII OGÓLNOPOLSKI ZLOT NIZINNY PRZEWODNIKÓW PTTK REGION OLKUSKI

odbywał się w dniach **20 – 22.04.2018 r.** pod hasłem:

- „Stare górnictwo srebra i ołowiu”
- „Jura Krakowsko – Częstochowska”
- „100 – lecie odzyskania przez Polskę niepodległości”
- „Łączy nas przewodnictwo turystyczne PTTK”

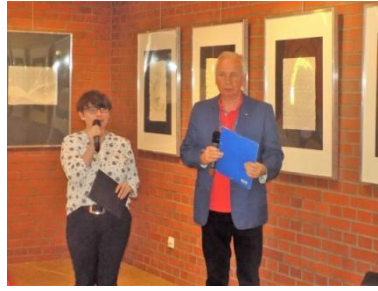
Głównym organizatorem imprezy był **Klub Przewodników „ILKUSSIA” przy Oddziale PTTK w Olkuszu**. Grono współorganizatorów stanowili: Komisja Przewodnicka ZG PTTK, Samorząd Przewodników Turystycznych PTTK Województwa Małopolskiego, Urząd Miasta i Gminy Olkusz, Urząd Miasta Sławków oraz Urząd Gminy Klucze. Na zorganizowanie XXII OZNP PTTK w Olkuszu, Klub „ILKUSSIA” zdecydował się w maju 2017 r. Wstępnym przygotowaniem zlotu zajął się zespół w składzie: Prezes Klubu Andrzej Feliksik, Sekretarz Klubu Barbara Musiał i członek Klubu Olga Gawron. Autorski program zlotu opracował kol. Andrzej Feliksik. Następnie zespół organizatorów zamówił usługi turystyczne, sporządził kalkulację kosztów i przygotował materiały informacyjne, które zostały przesłane do Komisji Przewodnickiej ZG PTTK: Komunikat nr 1 w grudniu 2017 r., Komunikat nr 2 w styczniu 2018 r. i Komunikat nr 3 ze szczegółowym programem i formularzem zgłoszeniowym w lutym 2018 r.

Na zlot przyjechało około 70 osób z ponad 30 miejscowości w całej Polsce, takich jak: Białystok, Bielsko-Biała, Brzeczowice, Bytom, Ciechanów, Ciechocinek, Częstochowa, Józefosław, Katowice, Koszalin, Limanowa, Łowicz, Łódź, Milanówek, Nowy Dwór Mazowiecki, Nowy Sącz, Ojców, Oświęcim, Otwock, Papowo Toruńskie, Poznań, Pszczyna, Skarżysko-Kamienna, Studzienice, Sulejówek Miłosna, Susiec, Tomaszów Mazowiecki, Tychy, Ustroń, Wałcz, Warszawa, Wieniec–Zalesie, Wrocław i Zamość. Przewodnicy zamieszkali w olkuskim Hotelu Victoria.

20 kwietnia od godz. 9:00 kol. Ewa Matyszkowicz i kol. Andrzej Datoń rejestrowali uczestników zlotu, wydawali im identyfikatory i torby z materiałami krajoznawczymi, przygotowanymi przez miejscowych współorganizatorów. Po posiłku serwowanym w hotelowej restauracji, przewodnicy udali się do Centrum Kultury MOK w Olkuszu, gdzie o godz. 15:15 w sali konferencyjnej odbyło się uroczyste rozpoczęcie XXII OZNP PTTK, połączone z otwarciem sezonu turystycznego w naszym mieście. Pierwszym punktem programu był wspólnie odśpiewany Hymn Przewodników, który zaintonował chór Państwowej Szkoły Muzycznej I Stopnia w Olkuszu. Po krótkim występie młodzieży, inauguracji zlotu dokonali: Prezes Klubu Przewodników PTTK „ILKUSSIA” Andrzej Feliksik oraz Dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury w Olkuszu Beata Soboń. Następnie Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Olkusz Bożena Krok oraz Wójt Gminy Klucze Norbert Bień otworzyli sezon turystyczny w naszym regionie. Po nich głos zabrali: Wiceprzewodniczący Krajowego Samorządu Przewodników Turystycznych PTTK Bolesław Wojciechowski, Przewodnicząca Samorządu Przewodników Turystycznych PTTK Województwa Małopolskiego Urszula Ormicka oraz Prezes Oddziału PTTK w Olkuszu Barbara Stanek.

*Inauguracja zlotu -
sala konferencyjna MOK*

*Pani Beata Soboń
i Kol. Andrzej Feliksik*

*Pani Bożena Krok
i Pan Norbert Bień*

Kol. Bolesław Wojciechowski

Kol. Urszula Ormicka

Kol. Barbara Stanek

Kolejnym punktem programu były prelekcje dotyczące naszego regionu. Historię herbu Olkusza przedstawił pan Jacek Sypień - pracownik Wydziału Promocji UMiG, historyk, autor publikacji o Olkuszu i okolicy. Temat zlepieńca parczewskiego - skały, z której zbudowano średniowieczny Olkusz, zaprezentował kol. Andrzej Feliksik - pasjonat paleontologii, kolekcjoner, współtwórca ekspozycji skał i skamieniałości w Olkuszu, Kluczach i Bukownie oraz pan Piotr Olejniczak z Instytutu Geologicznego PAN w Krakowie. Wystąpiła także Kierownik Działu Muzealno-Regionalnego MOK Grażyna Praszelik-Kocjan, podkreślając znaczenie muzealnictwa.

Pan Jacek Sypień

Kol. Andrzej Feliksik

Pan Piotr Olejniczak

*Pani Grażyna
Praszelik-Kocjan*

Następnie uczestnicy zlotu zwiedzili Muzeum Afrykanistyczne - jedno z najlepszych muzeów o tej tematyce w Polsce, z największą kolekcją masek, prezentujące m.in. życie, zwyczaje, wierzenia plemion Tuaregów i Dogonów. Obejrzelik także Muzeum Twórczości Władysława Wołkowskiego, słynące z oryginalnego designu, stworzonego przez artystę z wikliny, metalu i sznurka. Sztuka Wołkowskiego, wielokrotnie nagradzana i kupowana, nawet przez koronowane głowy, zachwyca do dziś. Na koniec zobaczyli Kolekcję Mineratów Ziemi Olkuskiej i Skamieniałości Jury Krakowsko-Częstochowskiej - dobry zbiór dydaktyczny z niepowtarzalną kolekcją minerałów wydobytych z olkuskich kopalni. Zbiory prezentowali: pani Grażyna Praszelik-Kocjan i pani Agnieszka Kluczevska (CK MOK) oraz kol. Andrzej Feliksik.

Z Centrum Kultury MOK przewodnicy udali się na spacer po olkuskiej Starówce, skąd przybyli do Bazyliki p.w. św. Andrzeja Apostoła. Tu wysłuchali koncertu Męskiego Chóru Cerkiewnego KLIROS z Gorlic w ramach IV Festiwalu Sztuki i Muzyki Sakralnej w Olkuszu. Koncert uświetnił swoją obecnością JE Ksiądz Biskup dr Piotr Skucha. Następnie goście zwiedzili kościół, do którego wprowadza napis „Umiłowałem piękno twego domu i miejsce zamieszkania twojej chwały”. Bazylika to gotycki kościół-muzeum z wieloma cennymi zabytkami w tym: z 11 ołtarzami (ze słynnym średniowiecznym poliptykiem olkuskim), renesansowymi organami Hansa Hummla, gotyckimi i renesansowymi stallami, 32 epitafiami, 9 kryptami.

Muzeum Afrykanistyczne

*Muzeum Twórczości
Władysława Wołkowskiego*

*Kolekcja minerałów
i skamieniałości*

Olkuski rynek

Chór KLIROS

Bazylika p.w. św. Andrzeja

Ciepły, słoneczny dzień zakończył się późną obiadową kolacją w Hotelu Victoria.

W sobotę **21 kwietnia** po śniadaniu odbyła się całodzienna wycieczka objazdowa do wybranych atrakcji turystycznych Regionu Olkuskiego, obejmującego tereny województwa małopolskiego i śląskiego. Planowana trasa rowerowa nie została zrealizowana ze względu na nikłe zainteresowanie przewodników. Uczestnicy zlotu zostali przydzieleni do dwóch autokarów i część obiektów zwiedzali na zmianę, a część wspólnie. Obsługę przewodnicką dla grup zapewnili: kol. Olga Gawron i kol. Andrzej Feliksik oraz kol. Magdalena Białas i kol. Henryk Witecki.

Pierwszymi zwiedzanymi obiektami były: Kościół p.w. Macierzyństwa NMP w Bolesławiu i „Kopalnia Wiedzy o Cynku” w ZGH „Bolesław” S.A. w Bukownie. Kościół w Bolesławiu przybliżyli gościom pan dr Tomasz Sawicki z Gminnego Ośrodka Kultury w Bolesławiu i ks. Proboszcz Sylwester Kulka. To niepowtarzalne dzieło neogotyku zostało stworzone przez Pawła i Władysława Turbasów, zainspirowanych olkuską bazyliką. Po ekspozycji w Bukownie oprowadzili turystów: pan Ryszard Wnuk - geolog w ZGH, współtwórca ekspozycji skał i skamieniałości w Bukownie, Olkuszu i Kluczach oraz pan Jacek Jochymek – pracownik ZGH. „Kopalnia Wiedzy o Cynku” to nowoczesne przedstawienie tradycji górniczej i hutniczej na Ziemi Olkuskiej oraz historii powstania ZGH „Bolesław”.

Kościół w Bolesławiu

Kopalnia Wiedzy o Cynku

Kolejnym etapem wycieczki było miasto Sławków, leżące w województwie śląskim. W towarzystwie ks. Proboszcza dr Wojciecha Kowalskiego przewodnicy obejrżeli zabytkowy kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, emanujący atmosferą częściowo gotyckiej świątyni, związany z błogosławionym Świętosławem Milczącym i biskupem Kajetanem Sołtykiem. Następnie zwiedzili Muzeum Regionalne z kolekcją lad cechowych, a także ciekawie wyeksponowaną historią miasta Sławkowa i okolicy (Republika Sławkowska 1905). Zobaczyli też Zamek Sławków – „twierdzę” biskupów krakowskich, kryjącą tajemnice zdarzeń z XIII i XIV wieku, związanych z biskupami Pawłem z Przemankowa i Janem Muskatą. Po obiektach oprowadzali: pani Barbara Noryńska i pan Daniel Kaznodziej. Był także spacer po rynku. Na zakończenie z przewodnikami spotkał się Burmistrz Miasta Sławkowa Rafał Adamczyk.

Kościół w Sławkowie

Muzeum Regionalne

Zamek Sławków

Spotkanie z Burmistrzem Sławkowa

Ze Sławkowa trasa wiodła do małopolskich Klucz, gdzie w Urzędzie Gminy utworzono Pustynne Centrum Informacji, czyli punkt informacyjny o Pustyni Błędowskiej z eksponatami geologicznymi, przyrodniczymi i wojskowymi zebranymi na piachach pustyni. Ciekawą prelekcję na temat pustyni przedstawił pan Kamil Wołek – pracownik UG w Kluczach. Pustynia Błędowska to 30 km² lotnych piasków, gdzie chronione są ciepłolubne murawy wydmowe i napiaskowe, a przy upalnej pogodzie można zaobserwować zjawisko mirażu. Część północna pustyni jest czynnym poligonem wojskowym. Po prelekcji i krótkim odpoczynku przy kawie i ciastkach wszyscy przejechali do sąsiedniej miejscowości Chechło, aby na własne oczy zobaczyć „Polską Saharę”. Do podziwiania panoramy pustyni i obserwowania skoków spadochronowych powstała specjalna platforma widokowa. Grupa przewodników zdecydowała się także na krótki spacer.

Pustynne Centrum Informacji

Platforma widokowa w Chechle

Spacer po Pustyni Błędowskiej i pamiątkowe zdjęcie

Następnym punktem programu była nieduża wieś Rabsztyn koło Olkusza, a w niej dwa obiekty: zamek i Chata Kocjana, w których ze względu na inaugurację sezonu turystycznego, można było spotkać wielu zwiedzających. Królewski zamek „Krucza Skala” został oddany w dzierżawę możliwym rodom: Melsztyńskich, Tęczyńskich Rabsztyńskich, Bonerów i marszałkom wielkim koronnym: Wolskiemu oraz Myszkowskiemu. Powstał w systemie tzw. Orlich Gniazd i jak wiele z nich nie przetrwał potopu szwedzkiego. Drugą atrakcją turystyczną Rabsztyna jest zrekonstruowany rodzinny dom Antoniego Kocjana (1902-1944), wybitnego konstruktora szybowcowego i szefa wywiadu lotniczego AK, który odkrył tajemnice niemieckich broni V1 i V2. Obok ekspozycji poświęconej „człowiekowi, który wygrał wojnę”, w pozostałych pomieszczeniach chaty utworzono wystawę etnograficzną.

Zamek w Rabsztynie

W zamkowej wieży

Chata Kocjana

Ostatnim zwiedzanym w sobotę miejscem był Rezerwat Przyrody „Pazurek”, gdzie w bukowych i jaworowych lasach znajdują się stanowiska wielu chronionych oraz zagrożonych gatunków flory, a także liczne ostańce wapienne m.in. Zubowe Skały - niezwykle skalne miasto. Po rezerwacie oprowadzał grupy kol. Adam Wcisło.

Również w drugim dniu nie zawiodła pogoda. Do Hotelu Victoria uczestnicy wrócili późnym wieczorem na obiadową kolację. Po krótkim odpoczynku wszyscy spotkali się ponownie w hotelowej restauracji na biesiadzie przewodnickiej. Uroczystego rozpoczęcia imprezy dokonali wspólnie Prezes Klubu „Ilkussia” Andrzej Feliksik oraz Prezes Oddziału PTTK w Olkuszu Barbara Stanek i Wiceprezes Jerzy Miśków.

Był czas na rozmowy, wymianę doświadczeń, zabawę taneczną i wspólny śpiew. Wśród tegorocznych uczestników zlotu znalazła się grupa przewodników, którzy brali udział w II OZNP PTTK, zorganizowanym 20 lat temu, również w Olkuszu.

Biesiada trwała aż do północy. Wszyscy mieli dobrą kondycję i świetny humor.

W niedzielę **22 kwietnia** po śniadaniu przewodnicy udali się do zabytkowej kamienicy z XVI wieku zwanej „Batorówką” - siedziby Oddziału PTTK w Olkuszu, w której mieści się także Muzeum Regionalne PTTK. Muzeum istnieje ponad sto lat i posiada cenne zbiory z dziedziny etnografii, górnictwa, historii, numizmatyki oraz sztuki. Gości przywitała Prezes Olkuskiego Oddziału PTTK i członek Klubu „Ilkussia” kol. Barbara Stanek. Przedstawiła im historię oddziału, a następnie oprowadziła po aktualnej ekspozycji, dotyczącej Powstania Styczniowego 1863 r. w naszym regionie.

Przed południem nastąpił wyjazd na kolejną wycieczkę. Pierwszym przystankiem na trasie była wieś Bydlin. Na tutejszym cmentarzu przy kwaterze-pomniku legionistów, poległych w bitwie pod Krzywopłotami w 1914 r., przewodnicy złożyli wiązankę kwiatów i uczcili 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości.

Następnie na pobliskim wzgórzu obejrzelili Zamek Bydlin, związany z bitwą pod Krzywopłotami w 1914 r., w przeszłości pełniący funkcje sakralne i obronne, obecnie zaniedbany i opuszczony.

Z Bydlina pojechali do miejscowości Smoleń w województwie śląskim, gdzie znajdował się kolejny zamek na szlaku - Zamek Pilcza. Wybudowany został przez Toporczyków Pileckich, skoligaconych z Leliwitami Melsztyńskimi. Tu przyszła na świat królowa Polski Elżbieta Granowska – żona Władysława Jagiełły, a z bogatej biblioteki korzystał Biernat z Lublina. Następnie zwiedzili Muzeum Przyrodnicze Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Smoleniu, posiadające bogatą, tradycyjną kolekcję eksponatów przyrodniczych i historycznych z obszaru Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd.

Na zamkowym dziedzińcu

Na wieży zamkowej

W Muzeum Przyrodniczym

Po powrocie do Hotelu Victoria i ostatnim wspólnym posiłku nastąpiło zakończenie XXII OZNP PTTK. Na uroczystość został zaproszony Burmistrz Miasta i Gminy Olkusz Roman Piaśnik, który wspólnie z Prezesem Klubu „Ilkussia” Andrzejem Feliksikiem podsumował imprezę, a następnie wręczył uczestnikom zlotu złote odznaki Miłośnika Ziemi Olkuskiej wraz z certyfikatami.

Końcowe przemówienia i podziękowania wygłosili także: Wiceprzewodniczący Samorządu Krajowego PT PTTK Bolesław Wojciechowski, Przewodniczący Samorządu PT PTTK Woj. Śląskiego Ryszard Ziernicki, Wiceprzewodniczący Samorządu PT PTTK Woj. Małopolskiego Wiesław Piprek oraz inni goście.

Przewodnicy byli zadowoleni z warunków pobytu i smacznego wyżywienia, chwalili organizatorów za ciekawy program i sprawną realizację imprezy, podkreślali miłą atmosferę panującą przez wszystkie dni zlotu. Wszyscy docenili piękną pogodę.

Ostatnie wspólne zdjęcie

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania kol. Ryszardowi Ziernickiemu – Przewodniczącemu Samorządu PT PTTK Województwa Śląskiego za inspirację oraz pomoc w przygotowaniu imprezy, a także kol. Annie Sierpińskiej i kol. Swietłanie Koniuszewskiej za wsparcie i życzliwość.

Opracowanie:

Barbara Musiał

Sekretarz Klubu „Ilkussia” przy Oddziale PTTK w Olkuszu

Zdjęcia:

Andrzej Datoń, Olga Gawron, Ewa Matyszkowicz, Barbara Musiał